

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 : 50 :
Negyedévre . . . . . 2 : :
Egy hónapra . . . . . 1 : :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Mint hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr hirdetések alkuszert jutányos áron vétetnek fel.

A kilencszáz éves ünnep.

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Augusztus közepén megülik Szent István király megkoronáztatásának s a kereszténység behozatalának kilencszáz éves ünnepét.

A kormány nagy ügyellenséget követett el, midőn ezt az alkalmat nem ragadta kezébe a magyar királyság fenállásának kilencszázados megünneplésére.

Ezzel a magyar államiságot lehetett volna kidomborítani a világ előtt s a magyar államiság ugyancsak rászorult arra, hogy kidomborítsák. Ime, még a népünnepeken is, a francia köztársaságban, ha magyar ember nyer egy díjat, a *G o t t e r h a l t é t* játszik mint magyar himnuszt,

A kormány ügyetlensége annál károsabbá lett ezzel az alkalommal, hogy a katolikus papság azonnal megragadta az évfordulót és felhasználta arra, hogy nagyszabású katolikus ünnepet csináljon a tulajdonképeni magyar állami és magyar kereszténységi ünnepből.

A „*n é p p á r t*” pedig felhasználta a katolikus ünnepet arra, hogy saját pártcéljai előmozdítására gyűléseket tartson.

Van-e szükségünk a józan magyar polgár előtt kifejtetni azt, hogy kilencszáz év előtt nem a mostani katholiciz-

mus, hanem a kereszténység lett behozva hazánkba?

Van-e szükségem megjegyezni, hogy a protestánsok époly keresztények, mint a katolikusok, tehát senmi joggal sem mondhatni, hogy a katholicizmus lett behozva és semmi előjoga sincs a katolikus egyháznak a maga számára letoglalni ezt az évfordulót.

Kilencszáz évvel ezelőtt nem létezett még a keresztény protestáns egyház, melyet alapítói ép azzal a meggyőződéssel alapítottak, hogy a keresztény hitet visszavessék a Megváltó tanai egyszerűségére.

Nincs szándékom (az Isten mentsen meg tőle) párhuzamot vonni a katolikus és a protestáns vallás közt.

Szerintem a haza legnagyobb szerencsétlensége az, ha fiai azt kérdik egymástól, hogy milyen szertartással imádják az Istent.

Szándékom tehát csak az, hogy kiemeljem, hogy augusztus 15-én a kereszténység nem az egyik most létező keresztény vallásfelekezet hitének behozatala lenne ünneplendő az állam által és nem a létező egyházak egyike által.

A mi ezeket az ünneplési terveket illeti, a kormány csodálatosan kompromittálta magát azzal, hogy konokul tagadta azt, hogy egy titkos rendeletet bocsátott ki, melyben megtiltja a tisztviselők résztevését, holott kiderült, hogy

tényleg bocsátott ki egy titkos rendeletet melylyel eltiltja a középületek feldisziplálását.

Tulzás lenne azt állítani, hogy a két dolog ugyanaz; de mindenestre nagyon csodálatos az, hogy midőn a kormány egy titkos rendelet kibocsátásával vádoltatott, nem adta elő azonnal azt, hogy miből áll a rendelet, hanem előbb kereken tagadott és még a hamisítók keresését is hirdette.

Magánember is restellené, ha így játszanék a szavakkal és később kiderülne az igazság; mit mondjunk tehát a kormány ténykedéséről?

Hej édes magyarom, de nagy baj az, hogy a magyar kormányok rojalistábbak mint a király! Kétségtelenül azért nem mert a kormány arra gondolni, hogy a magyar királyság kilencszáz éves jubileumát megülje állami ünnepléssel, hogy ne nézzen úgy ki, mintha az udvarra erkölcsi nyomást akarna gyakorolni, — melylyel a király kényszerítve érezné magát magyar királysága fényében lépni fel a világ előtt. Most pedig kiszült, hogy azt, a mire a magyar kormány nem merete felszólítani, megteszi a király egy vallásfelekezet főpapjai felszólítására. — Csak meg tudnák egyszer már tanulni a mi kormányaink, hogy a magyar kormány szerepe nem az, hogy udvaronc legyen!

Tanulni ide, tanulni oda, tudom, hogy egy kissé sok még azt is követelni

A Mikulás faczipője.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

— Elbeszélés egy híres ember életéből. —

Németből fordította: **Kalocsa Róza.**

— Folytatás. —

Az öreg dűnyyögött valamit, a mi legfejebb is a kutya morgásához hasonlított; ennyi volt az egész, a mivel a nevetésből rendelkezett, mert az érzelmeknek minden erősebb és vidámabb kitörését nem tartotta férfitühoz, — különösen öreg emberhez méltónak.

— Ejha! egyéb baja nincs? kérdezé, hát nem mondták önnek uram, hogy a Montard Péter haza nem bérbeadó ház?

Az idegen bólintott fejével.

— Dehogy nem, de nagyon is mondták, hiszen éppen azért jöttem ide.

Kissé megzavarodva tekintett a halász arra a furcsa vendégre, kinek rendkívüli jelensége már magában véve sem maradt rá hatás nélkül.

Az idegen lehetett olyan negyvenes, ha ugyan arról a különös, csaknem kísérteties alakról valaki következtetett korára.

Ruhája szerény és sötétszínű, más utikészlete mindössze egy kis uti bördőnd és egy érczfogantyus hosszukás tokból állott.

— A mint láthatja — folytató az idegen mintegy az öreg fürkésző tekintetere válaszulva könnyed mosolylyal, mely szenvedő arczvonalásainak sajátos bájt adott — mindjárt el is hoztam összes uti podgyászomat. — olyan biztosra vettem, hogy önnél maradok.

— Pedig nem volt önnek igaza, uram, viszonzá Montard Péter erélyesen, Ielkemre mondom, ön nagy tévedésben van! Ide az én házamba nem jön semmiféle fürdővendég. Ezt bizony megmondhattak jó előre.

— Persze hogy megmondták — hagyta rá az ismeretlen — meg ott a halász a Pallet külvárosban, a vendéglőben, De hiszen éppen azért jöttem ide, hogy magát, éppen magát fölkeressem.

Az öreg halász fejét csóválva nézett rajta végig tetőtől-talpig.

— Maga nagyon furcsa egy ember lehet, szólt, De hiszen azért muzsikás, mert ha nem csalódom, abban a kis barna koporsóféle ládikában bizonyosan valami hegedűfele rejtőzik — no, nem igaz?

— Olyan formán van a dolog öregem, mondá az idegen mosolyogva, csakugyan muzsikás vagyok.

Az öreg halász a bajusza alá nevetett.

— Ugy bizony, egy ilyen hegedű fura egy jószág. Mikor olyan fiatal legény voltam, hej! hogy bizsergett a lábom, ha meghallottam az ilyen hegedűszót, hogy ugrottam bele a tánczba. Elmúlt idők ezek uram! és azután,

mikor minden rend és törvény összevisszabalyodott és a vér úgy folyt akár a víz, — akkor azt a pokoli nótát hegedülték, azt a marseillaist, és bizony nem egyszer láttam, akárcsak mintha tegnap történt volna, nem is felejttem el, ha száz esztendeig élek is hogyan gyült össze az a nekivadult népség minden oldalról és megrészegülve a leike-edéstől, hogyan rohantak előre. Jaj uram azok voltak csak idők!

Az öreg halász egészen neki melegedett, bizony nem igen esett meg rajta, hogy ilyen beszédes legyen.

Az idegen nagy figyelemmel hallgatta a beszédet, de e közben látható kimerültséggel esett inkább, mint ült le a padra.

Az öreg látta az idegen halvány arczán azt a teljes kimerültséget és a francia udvariasság megint csak felülkerekedett a durva modoron.

— Tessék bejönni, uram, mondá. Idekin már ködj reszkedik le. Ön fáradtnak látszik, és ha Montard Péter nem is adja hazát bérbe idegeneknek — egy kis pihenést és egy pohár bort csak mégis talál nála minden kifaradt tisztességes vándor.

Az ismeretlen vendég látható örömmel fogadta a meghívást. Benn abban a nagy tágas szobában, mely az öreg halász lakása volt, mindenütt látszott a gondokodó és szorgalmas női kéz rendszeretete, az ezüstként

hogy a magyar kormányok okuljanak! Miképen okulnának, ha maga a nemzet sem okul, még saját kárán sem és hagyja magát nyuzni, hagyja magát koppasztani.

Hej, ha tudnók a módját annak, hogy egy kis kuruczvert oltunk abba a nemzedékbe, mely minket fog követni, ha már a mi nemzedékünk oly gyámoltalan mint mink.

Debreczen, július 24.

Nagyvárad város törvényhatósága tudvalevően feliratot intézett a kormányhoz a bécsi közsegtanácsnak az Ofen-Pestre vonatkozó ismeretes határozata alkalmából. E fölírásban Nagyvárad város törvényhatósága sürgeti a helységnek magyarosításáról szóló törvény életbeléptetését. A felíratra vonatkozó határozatot Nagyvárad közönsége megküldötte pártolás és hozzájárulás végett valamennyi törvényhatóságnak.

Alig hihető, hogy akadjon magyar érzelmű törvényhatóság, mely Nagyvárad város feliratát magáévá ne tegye. Mert a mellett, hogy a bécsi közsegtanács impertinenciája aktuálissá teszi a kérdést és a nagyváradi fölirat kellőképen megokolja az említett törvény életbeléptetésének szükségét, úgy látszik, hogy a Széll-kormány nagyon is rászolgált arra, hogy erélyesen emlekeztesse köteletségére.

Valóságos botrány számba megy az, hogy a magyar állam tekintélye és a nemzeti érdekek által követelt törvényes intézkedés végrehajtását a kormány egyszerűen felfüggesztette. Két esztendeje mult, hogy a magyar törvényhozás a helységnek magyarosításáról szóló törvényt megszavazta.

Tudvalevően a nemzetiségek, főképen pedig a szászok roppant erélyvel hadakoztak a reform ellen s miután nem sikerült nekik a törvényhozást megfélemlíteni, deputációkat menesztettek a királyhoz, kérve a szentesítés megtagadását. — Mindazáltal, hosszabb késedelem után, ő felsége szentesítette a törvényt. Hanem Széll Kálmán politikájában, a helységnek megmagyarosításáról szóló törvény életbeléptetésének bizonytalan

időre való elhalasztása, nyilván koncesszió a nemzetiségeknek.

Többször szóva tettük már mi is ezt a kérdést. A képviselőház eltöt is fölmerült a belügyminiszterhez intézett interpelláció alakjában. Akkor még Perczel volt belügyminiszter. Perczel tiltakozott az ellen az imputáció ellen, hogy a kormány szándékosan késlelteti a törvény életbeléptetését s azzal mentegődött, hogy az előkészítő munkálatokat kell végezni. Azóta hosszú idő mult el. És az ügy még mindig ugyanabban a stádiumban van. Még mindig az előkészületeken fáradoznak. Bizonyosan ezzel fog előállani Széll K. is.

Nos, ha másfel esztendővel ezelőtt még valamiképen akceptálható volt is az, hogy az előkészületek hátráltatják a törvény életbeléptetését, ma ez csak ürügy lehet. Csak leleplezése annak az igazságnak, hogy Széll Kálmán a nemzetiségek kedvéért feláldozza az állam ténylegét, a törvényhozás méltóságát és azokat a nemzeti érdekeket, mik a törvény erélyes végrehajtásához fűződnek, s a törvényt szükségessé tették. Hogy ez a léha magatartás mire vezet: azt mutatja a bécsi közsegtanács perfidsége.

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy az ország törvényhatóságainak hazafias törekvéstől sugallt föllépeése és követelése, minő fogadtatásra talál a kormánynál. Lesz-e fogadtatja a törvényhatóságok sürgető kerelmének, vagy pedig ezután is folytatja Széll Kálmán azt az alakoskodást, mely igazán szegényl-tes. Mert a magyar törvényhozás tekintélyének és a magyar állam méltóságának igen jelentékeny kárára van az, hogy meghozatott egy törvényt, mely magyar nemzeti szempontból föltétlenül szükséges és a kormány, illetőleg Széll Kálmán nem meri életbe léptetni. Csak azért, mert fél a nemzetiségektől.

A kínai események.

Érdekes okmányok jutottak ma nyilvánosságra Bécs útján. Kína és Japán császárajainak üzenetváltását tartalmazzák az okmányok, a melyek megerősítik azt a hírt, mely Kína és Japán között tervezett szövetségről szólt, de a mely szövetséget inkább Kína öhajotta, mint Japán. Érdekesek ez okmányok azért is, mert maga a kínai császár tárja föl bennük birodalmának gyöngeségét, illető-

leg saját tehetetlenségét a fölője kerekedett események közt és egyedül Japán barátságától várja a hathatós segítséget, hogy a helyzet urává lehessen. Japán császárnak válasza nem csak férfias és öntudatos, hanem egyuttal őszinte és becsületes is.

A míg ma ismét újabb távirat erősíti meg azt, hogy a követei még 3—4 nap előtt életben voltak, Oroszországnak külön akciója nagyobb mérvet ölt. Ma már az orosz birodalomnak négy legnagyobb kormányzóságában van a hadiállapot kihirdetve és ebben a négy kerületben elrendelték az őszes tartalékosok mozgósítását is, előrevetett árnyéka ez annak az elkerülhetetlen bonyodalomnak, a mely a hatalmak közt fog léteülni és majdan a legélesebb konfliktusban ki is fog törni, a mint az orosz akciónak különleges célja felől már mindenki tisztában lesz.

A legújabb táviratok nevezetesebb jelentései a következők:

Oroszország külön akciója.

Pétórvár, jul. 23.

Grodekov tábornok táviratozza a hadügyminiszternek Cbabarovszkából e hó 19-éről:

A Zabajkailai határos osztályok összes alkalmazottjai és vasuti munkásai 800 vezetővel Bigumba indulnak. Manduria állomáson a házakat és boltokat mongol bandák kifosztották, de a határt átlépni nem kísérelték meg. Orlov tábornok csapatainak összpontosítása akadálytalanul halad előre. A csapatokat két és fél hónap alatt elemlemmel tájékoztatták. Ginejko alezredes a Zarevski-fele osztály főnöke összehívta a kínaiakkal, mely alkalommal 3 katonára és 3 önkéntes paraszt elesett és egy tiszt, valamint 10 katonára és önkéntes paraszt megsebesült.

E hó 18-án a kínaiak az Ekkó-erődből szorongatták a Nikolaiski-fele csapatosztály előőrsét. Az előcsapat sorakozott és elűzte a kínaiakat, a kik 200 halot a vesztettek. E hó 19-én a kínaiak elhagyták Ekkó erődjét. A zászlókat bevonták, az ágyukat elszállították és az erődjöt felgyújtották. Az oroszok e közben két halottat vesztettek. Szervianov ezredesnek egy osztálya e hó 20-án reggel Mihailovo-Szemenovszkojen ment keresztül. E hó 19-én Blagoveszenszket éjfélől reggelig gyengén ágyuztak. 20-án az ágyuzást bár gyengén folytatták.

ragyogó czinédények, a kandalló mellett álló rokka, az ablakban álló mezei bokréta.

Az idegen kellemes meglepetéssel ült le a barátságos szobában.

— De jól esik itt lenni, mondá az idegen körültekintve, azt hiszem Montard barátom, hogy egy darabig megfőrünk itt egymással.

— Ohó uram, nem így volt az gondolva, dörmögött az öreg rendes nyers hangon a melyből azonban kiértett a jó akarat a vissza utasítás mellett.

— Tudja, folytató aztán, ha maga mint vándor muzsikás azoknak ott lenni Dieppben hegedülni akar, akkor bizony nem adok én magának helyet itt én valam, mert nekem ugyan ne jöjjön ide a házam tájékára az a kíváncsi naplopó népség, akik most itt össze vissza csavarognak, míg más ember verejtékesen dolgozik.

Az idegen tagadólag rázta fejét.

— Nagy tévedésben van maga Montard Peter, viszonzá, nem azért jötem én Dieppben set ellenkezőleg, egy időre én is ki akarok közülök menekülni, kiterem az utjokból — pihenni akarok — nyugalomra, maganosságra van szükségem.

Es éppen ezt, ezt remélem itt a magasban magánál felhalni. Tekintsen engem fáradt vándornak, barátom, aki a nagyvilág zajából, a tarka barka sürgésforgásból csak bajjal, küzdelemmel menekülhetett ki, hogy egy kis időre magánál menhelyet találjon, a ki normann vendégszeretetre — jó ősi normann szokás szerint — számított magánál.

— Hm!

Az öreg még puffogatott egypárt a pipá-

jából, mert inkább éhezni mint a pipát letenni, volt az ő jelmondata.

Látszott, hogy meggondolta a dolgot, és ez már jó jel volt.

Ez az idegen ember érdeklődést keltett, lelkében.

Hiszen nem is igen lehetett annak mit aprítani a tejbe, szegénynek, ilyen vándormuzsikás a ki a népsegnek pénzért muzsikál, hiszen a muzsiku-oknak rendszeren lapos az erszényük.

Aztán meg ráadásul olyan nagyon betegesnek is látszott, meg a mit a világ zajáról meg a maganosságról beszélt, az tetszett is a vén mormogó medvének.

— Hm! szólalt meg végre, hiszen, ha így áll a dolog — egy üres padlásszoba csak itt is akadna valahogy, kilátással a tengerre, aztán csendesen nyugodtan is vagyunk, csak a tenger muzsikál. De megáljunk csak, még nem is szóltam semmi. E őször azt szeretném tudni, mi van ide ebbe a tokba dugva, aztán hogyan is tud maga hegedülni, mert valamikeveset magam is konyitok hozzá — fiatal koromban elég messzi elkóboroltam a nagy világba — nem ültem ám mindig úgy itthon, mint a csiga a házában! Mondja csak igazán érvi a mesterségét? Szeretnek megint egyszer hegedü szót hallani.

Sajátságosan mosolyogva az idegen szó nélkül és további felszólítást nem várva nyitotta ki a hegedűt és a tőke és egy ócska megbarnult hegedűt vett ki abból, melyet a vén halász nagyon bizalmasan szemekkel nézegetett, mert az az elavult szerszám nem igen kellett benne valami nagy bizalmat.

Az idegen meghangolta a hegedűt melyet csaknem szeretettel szorongatott kebléhez. Aztán rákezdte.

Az öreg figyelte de erősen.

Nemsokára még a pipa is ki-szett a szájából elnémulva — alig merve lélegzetet venni — hallgatta azokat az elbűvölő hangokat, a melyeket az az idegen muzsikás csak ki abból a megbarnult szerszámból.

Mert ilyenféle csakugyan nem hallott életében!

Lehet-e-e, hogy abban a kis megbarnult ócskaságból ilyen varázslatos hangok kerüljenek elő.

Ugy tűnt föl neki, mintha szellemkezek az emlékezetnek egész világot varázsolnák elő, hat nem azok az emlékek jelentek zengettek azokban a hangokban, amelyeket a vén halász előbb felsorolt?

Ott hullamzott, zugott a tenger, melynek hangjai kísérték az ő első duduását kicsi gyermekkorában.

Aztán ott volt benne az ifjuság szilaj, jó kedve, bohósága azokban az ifjukori dalmokokban, a tüzes táncra hívogató muzsika.

Aztán jött az élet komoly küzdelme, melyek eüzték az ifjuság bolondos jó kedvét.

Es ismét zug a tenger, de most szomorú történeteket regél. Az áldozatul követelt es megkapott ember-eletekről, jajgatás, siralom elfojtott fájdalom zokogása.

Ezután felhangzott az a zürzavar, beszélt véres küzdelmekről, felriadt az a gyilkos népdal, az a mindent magával ragadó örült lelkeseést ébresztő: az a marseillais!

Az oroszok vesztesége egy halott és egy sebesült. A városban semmi különös sem történt. E hó 19-én Pecsonkin ezred s egy osztálya az Amur balpartját megszabadította a kínaiaktól. Egy Charbinből jövő csapat keresztül ment Fugdinon és akadálytalanul haladt tovább.

Pétervár jul 23

A hadügyminiszterhez intézett tegnapi keleti császári ukáz elrendeli a hadi állapotot Szibéria Turkesztán és Semirjeczenszk katonai kerületeire nézve. A kormányzó-szenátushoz intézett másik ukáz elrendeli, hogy a nevezett katonai kerületek összes tartalékosait behívják.

Pétervár, jul 23,

Mich ilovo-Semenovskojeből e hó 20-án érkezett távirat jelenti:

Egy e hó 13-án Chabrinból elinduló gőzös ide hozta az orosz kínai bank ottani osztályában alkalmazott hivatalnokok családjait. E hó 20-án Chabrinban még teljes nyugalom uralkodott. A vasuti igazgatóság védőőrsége Chabrinban összpontosult. A kínai csapatok nyugodtan viselkednek, de a kínai lakosság magatartása rendkívül ellenséges. Nemcsak hogy kifosztották az oroszok hátrahagyott tulajdonát, de meg is támadta az oroszokat, a Chabrinnál épülő hid mellett lévő villamos állomást elpusztították.

Berlin jul. 23.

Pétervárról jelentik:

A orosz kormány el van tőkélve, hogy abban az esetben, ha az orosz követség meggyilkoltatott, a pekingi császári rezidenciát a földig lerombolja.

Japán.

London jul, 23.

A Reuter-ügynökség jelenti Jokohamából:

A koreai kormány folytatja a csapatoknak a határra való küldését, hogy megakadályozza azt, hogy a kínaiak átlépjék a határt. Mar összeütközés történt. A japán sajtó a japán és a kínai császár között történt táviratváltásról szóló cikkeiben rokonszenvet ad kifejezést a kínai császár iránt, a kinek szerencsétlen helyzetét sajnálja, de egyhangulag hangsúlyozza, hogy abban a reményben, hogy Kína és Japán között szövetség jöjjön létre csalódnia fognak. A lapok azt tanácsolják a

kínai kormánynak, hogy mondjon le az állomáról és haladjon inkább karöltve Japánnal a civilizáció útján. Kínának mielőbb szigorú intézkedéseket kell tennie a rend helyreállítására. Csakis ebben az esetben lehetne szó Japán barátságos szolgálatairól. Hitelt érdemlő oldalól azt állítják, hogy Japán utasította a endai hadosztályt, hogy Hiroshimában készenléten álljon, hogy esetleg Kínába szállíthassák.

Ausztria és Magyarország.

Bécs, jul. 23.

Távirati jelentés szerint a Maria Terézia hadihajó Singaporeba érkezett és holnapután reggel Hongkongba indul. — A hajón minden jól van.

A követek élnek.

London, jul. 23.

A Reuter-ügynökség jelenti: Az idevaló kínai követség a Foreign Office-nak egy táviratot adott át, a mely szerint Ketteler báró kivételével még valamennyi követ életben van és mind a kínai hatóságok oltalma alatt állanak. A táviratnak nincsen dátuma.

A szerb király házassága!

Váratlanul, minden előzmények nélkül érkezett tegnapelőtt a hír Belgrádból, hogy a szerb kormány lemondott. Senki nem tudta miért, mi volt az oka a miniszterek között való vezeteltetésnek.

Tegnap vasárnap délután azonban megjött a magyarázat. Sándor szerb király titokba előkészített házasságát Draga asszonnyal, egy proklamációban tudatta népeivel és a világgal. Ez a házasság és ez a proklamáció volt oka a miniszterek közti nézet eltérésnek, a mely ez ideig még el sem intéztetett.

A 24 éves Sándor király házassága a most 36 éves Draga asszonnyal — jóllehet a belgrádi udvari körökben azt állítják, hogy a vonzalom már régi keletű, ugyancsak megiepi a világot.

Ime tehát ismét egy] koronás házasság, mely nem egyenranguk közt kötötték. — Amde bizonyos, hogy ez a ténye Sándor királynak a szerb nép köreiben a legszimpathi-

kusabb fogadtatásra talál, mert hiszen nem idegen vér, nem idegen asszony fog a szerb trónon ülni, hanem a nemzetből való.

A szenzációs politikai eseményről alábbi táviratok adnak számot:

Belgrád, július 22.

Sándor szerb király egy proklamációjában hírül adja a szerb népnek, hogy tegnap eljegyezte Draga Masin asszonyt, Natalia királyné volt udvarhölgyét. A menyasszony özvegy és a Lunjeviczak ősi vojvoda-nemzetségből származik. Atyja annak idején előkelő politikai szerepet játszott.

A proklamáció.

Belgrád, jul. 22.

Sándor királynak tegnap kiadott proklamációja a következőleg hangzik:

A szerb néphez!

Mivel tudom, népem már régóta óhajtja házasságomat, elhatároztam, hogy népemnek ezt a kívánságát teljesítem, mert kötelességemnek tartom, hogy ama nép számára, a mely elődeim iránt épen úgy, mint irantom is, annyi fényes tanujelét adta szeretetének és ragaszkodásának, evvel az aktuálisan dinasztijának allandóságát biztosítsam a jövődre nézve. Népem iránti kötelességemmel annál örömebbem, midőn oly nőt választok, kivel a béke, boldogság és megelégedés fog beköltözni hajlékomba. Szerbia állami létének rövid ideje alatt, igen sok razkódatást élt át és számos nehéz küzdelmen ment keresztül. Csak a legutóbbi időben kezdett magához térni és bizom lehettem, hogy nemsokára teljesen helyre fog állani, ha allandóan abban az irányban fejlődik, melyen ama nap óta haladt, mikor népem felhívásomat követve, egyesült és testvériesen egybeforrt. Igyekeznem fogok, hogy népemnek továbbra is boldog, békés házasság életet adjak példát. Dinasztiaink a népből származott és e tényben van büszkesége és hatalma. A szerb nép, a mely a legsúlyosabb viszonyok közt saját erejéből nemzeti államot tudott alakítani, megszilárdítani és megnagyobbítani, ez a nép joggal követelhet tisztelget mindenkitől. Ezét, azt hiszem, igazam van, midőn e népből vá-

Ekkor aztán fűlsértő, éles vé-zkiáltással féibe szakadt.

A vén halász belesá padt.

Mikor az utolsó hang is elnémult, mint azoknak a számtalan, szegény áldozatoknak végső sohajtsa, kiknek keserves halálutját, és halálos küzdelmeit kísérte a marseillaise még mindig mozdulatlanul, mereven bamult maga elé, arra a csodálatos hegedűsre, meg arra a bűvös hangszerre.

Néhány percig mély csend uralkodott, azután Montard Péter végre is magához térve, e szavakban tört ki:

— Teringettét uram! Maga többet tud, mint mások! Ilyesmit én egész életemben nem hallottam és nem is fogok hallani. Itt a kezem, csapjon bele és addig legyen az én kedves vendégem, a meddig magának tetszik. De nehogy nekem valamiféle fizetést emleghessen! Nem, pénzért nálam nem eladó semmi. De ha néha — csak mikor éppen kedve van hozzá — ezen a — vigyen el az ördög, ha képzelem volna ezen a csudaszerszámon — az öreg félelmes tisztelettel nézett arra az ócska, megbarnult hegedűre, egy kicsit hegedűlne, azt igen szépen megköszönném. De nini! itt jön Niczika, mióta csak hívtuk volna.

Bajos leányka, normann paraszt viseletben, apró lábain a szokásos facipőkkel lépett be gyorsan.

— Niczika, bort ide! és azután hozd rendbe a padlásszobát! Gyorsan, leány, ez az ur, vagy egy, hogyan is hívják kérem? Nicoló? Szép, tehát Mikulás ur megtisztel bennünket és egy ideig vendégünk lesz.

Nicolo ur, vagy a mint a vén halász nevezte, Mikulás ur, csakhamar beleélté magát a Montard apó családjá körébe, szivesen látott társa volt akár a vasfejű normannak, akár a derült kedélyű, pajzán Niczikának, a ki pedig eleinte olyan félve tekintett fel arra a borzalmas, kísérteties idegenre. De megnyerte bizó a fiatal leány rokonszenvét, mint a különöz vén halászt azzal a bűbajos varázsszal, mely é p úgy rejlett hegedűjében, mint az ő saját lényében. Mert ha néha hozzáférhetetlen volt is és ha a magába mélyedés pillanataiban valami olyan sajátosság, merev, kísérteties kifejezést öltött egész arca, hogy inkább hasonlított a sirból kikelt halotthoz, mint élőhöz. Más alkalommal meg olyan jó kedélyű, pajkos tudott lenni, tele humorral, ingerkedéssel, különösen a szép kis vigkedvű Niczikával szemben, kinek vidám kacagása, pajzán szórakoztatta és elűzte homlokáról a buskomorságot.

Örömmel hallgatta Nicoló a Niczika facipőinek — pedig bizony nem dallamos — kopogását az egész házban összevissza, vagy azon a keskeny lépcsőn, mely padlásszobájába vezetett és gyönyörködött a leányka iskolázatlan hangjában, a mikor a régi normann népdalokat dúdolta, melyeket ő aztán szabad fantáziával játszott el hegedűn a Montard apó kedvére.

Hanem a mi még ennél is sokkal jobban tetszett a vén halásznak, az volt, hogy vendége nemcsak hegedűlni tudott, hanem igazán külön mestersége is volt, t. i. a faragás. Mindenféle alakokat tudott faragni fából, elefant-

csontból. És hogy ez nem volt kontár munka, azt Montard Péter meg tudta ítélni, mert hiszen Dieppenek egyik legjövendelmzőbb ipara éppen a fadaragás volt és híres is volt ez közel es távol vidéken.

Hanem azért csak különöz volt és maradt ez a Nicolo mester, a kiról nagyapa és unokája most sem tudtak többet, mint első napon, keresztnevét aztán, hogy hazája Italia, szülővárosa Génua.

Többnyire hallgatag, mindig gyöngékedő és ideges, rendkívül szerényen élt, elve az volt, úgy látszik, a mit az olasz közmondás így fejez ki:

»Kevés étel és kevés ital még senkinek sem ártott meg.«

Néha, ha a nap még oly forrón süttött is, bezárkózott szobájába a légvonattól való félelmében, borzongva dideregve burkolta magát köpenyébe ilyenkor, máskor meg kinyitott ajtót, ablakot, hogy mint mondá: légfürdőt vegyen.

Szobájában mindig csodás összevisszaság és rendtelenség uralkodott, úgy hogy szegény Niczika csak a kezét csapta össze, mikor az imént összerendezett szobát már megint ilyen takarosnak látta.

A hegedű kopott tokja egyuttal fehérneműszekrénynek is szolgált, de ezenkívül minden tárgy, a mi csak a Nicolo kezébe akadt, valami hihetetlen rendzék hiányról tanuskodott: ruhadarabok, cipők, hangjegyek, papirdarabok, faragványok, faragó eszközök egymásra, egymás mellé hányva, vetve.

Folyt. köv.

Isztok magamnak élettársát, a ki megál-
pítsa boldogságomat. Ez jogom annál is
inkább, mert ma már az államo-
k uralkodóinak politikáját többé nem a ro-
konsági viszony irányítja, hanem a nepek
érdekei. — Meg vagyok győződve,
hogy drága népemnek első sorban az az
óhaja, hogy királyát boldognak és elégedet-
nek lássa és hogy királynéja mindig hű és
őszinte társnője legyen királyi férjének és
neki szeretével kedvet és erőt adjon, hogy
Szerbianak és a kedves szerb népnek szol-
gálgon. Nagy Milos hű neje, Ljubicza
fejedelműnek a neve, a ki a népből szá-
rmazott és mégis méltó első fejedelműje
volt Szerbianak, mindenkor a mai Szerbia
halhatatlan megalkotójának neve mellett fog
ragyogni. Ezért tehát nagy szerencse reám
és népemre nézve is, hogy ebből a népből
meríthetem Szerbia és házam erejét. —
Boldognak érzem magam, hogy
azt a nőt választottam, a ki
méltó, hogy Szerbia királynéja legyen és a
ki örömmel fogja megosztani az én soromat
és a házamét. Ez a nő unokája annak a
férfinak, a ki egyik legje entékenyebb mun-
katársa volt Nagy Milosnak, a mai Szerbia
megállapításánál. Ez Draga a szony
boldogult Panturnak és neje
nek. Andia Ljunevizának a
leánya. Ez enelt utuladom
hogy velem a legyeztém
maga és fogadom, hogy most midőn
megalapítottam életem boldogságát Isten-
gedelmével erős akarattal és lekesedéssel
akarak és fogok dolgozni drága házam meg-
erősítésén és boldogításán.

Sándor.

Ausztria és Magyarország fölosztása.

Debreczen, jú 24.

«Mégis hunczut a német.»

Most, a mikor áradozunk a szövetséges
németek iránti barátkozástól; midőn alig pár
hónapja királyunk megatogatta Berlint s ott
a vendégszeretet és kitüntetés minden ragyogó
jeleivel elhalmoztak: nem érdektelen dolog
rámutatni azokra a német politikai irodalmi
termékekre, amikkel mostanában a mi szövetsé-
ges testvéreink a napi sajtót elárasztják s
melyekben nem kisebb dologgal foglalkoznak,
mint Ausztria és Magyarország feldarabol-
ásával.

Az akasztófára való német skriblerék a
következőkép akarják feldarabolni Ausztriát
meg a mi szép országunkat:

1. Poroszország kapja Sziléziát s Mor-
vaországot. A lengyeleket és cseheket ez fog-
ja germanizálni.

2. Szászország kapja Csehországot «tehát
6 millió németen 3 1/2 millió cseh ki nem fog-
hat többet».

3. Bajorországhoz csatolandó az In-
negyed, mely ugyanis régi bajor birtok volt
tehát Tirol, Vorarlberg és Salzburg.

4. Az osztrák partvidék Dalmácia dél-
részével, Trieszt, Pola s Cattaróval néme-
birodalmi tartományt fog alkotni, egy császári
német katonai helytartó alatt. Erre a 3 part-
vidékre különben mindegyik vasik a gross-
deutsch zápfog, mert már Lagarde, Németor-
szág élekedésének jezi Trieszt birtokát sa-
pangerman iratok is axiomanak állítják: «Az
Adriához való ujnójtás Grossdeutschland élet
feltétele s a német nép a béke s harc minden
eszközét latba vetendi, hogy az Adriához
jusson».

5. Ausztria királyság, mely állna Alsó és
Felső Ausztriából, Stiria, Karinthia s Krajna
tartományokból egy német fejedelem alatt.

A katonai, vasuti, vám s forgalmi ügyek
a német «Reich» ügyekhez csatoltatnak.

Az így «megalakult Grossdeutschland»-
nak joga legyen a nagybirtokokat kisajátítani,
főleg a német ellenes fő nemesi család-
októl.

A Grossdeutschland polgárai kétféleké-
leg legyenek teljes polgárjogu németek, s védelmi
ogu nem németek (Uadeutsche) 21 évvel min-

den az államkötelékébe tartozó lakos folya-
modhaik a német teljes polgárjoguságáért, ha
a német nyelvet bírja.

Magyarországra nézve, a pángermán or-
szágbonítók nem tudnak egyöntetű határozatot
kifundálni. A felsorolt «Allddeutsch» nyomtat-
ványok 2-ikébe, ki vagyunk törölve a nem-
zetek s országok sorából. A mi edes hazán-
kat ily darabokban óhajtana látai a ber-
lini ur:

1. Rumélia megkapja a mai Magyaror-
szág oláhnyelvű területet Bukovinával. (Hogy
fognának ujjongani a dákóromának.)

2. A szászok megmentésére, a száz-német
terület «Markgrafschaft Siebenbürgen» név alatt,
külön német kormányzati birtokot képezne.
(No persze!)

3. Horvátország, Szlavonia, Dalmácia,
Montenegro, Bosznia és Hercegovina a mai
Szerbiához csatolva, képezik a «nagyserb kir-
ályság»-ot, mely azonban Ausztriától függ-
jön.

4. A tulajdonképpen osztrák császárság,
a hazánkból meymaradt részzel, a «Magyar
örgrófság»-gal mindenestül belép a grossdeutsch
birodalomba, melylyel azután a magyarok tel-
jes germanizációja is befeljezhető. (Es gilt nur,
ihnen die deutsche Sprache und deutsches
Volksbewusstsein wieder beizubringen)

Ezt az irgalmatlan magyar pusztulást,
ugy látszik Lagarde irataiból szivta be ma-
gába pángerman jóakaronk, mert hiszen ott
áll a 112-ik lapon: Minél gyorsabban puszt-
ulnak el a tulajdonképpen magyarok, annál
jobb nekünk. (Je schneller die eigentlichen
Magyaren untergehen, desto besser un z stb.
stb)

A másik műben, ilyenféle elbánásban
részesülünk:

«Nagyon fontos Magyarország jövő ala-
kulása. Világos dolog, hogy ez attól függ,
vajjon Magyarország barátságos vagy ellen-
eséges képet vág-e Ausztriának német szem-
ponti atképződésére. A magyarok teljes ál-
lami függtlenségére való óhajánál fogva,
föltehetjük, hogy ezen alkalma fölháznál-
landjak, hogy német segélylyel állam önál-
ló ágra tegyenek szert.» Továbbá: «A
döntő tényező a német állam s (ezen) Ma-
gyarország viszonyában, a kétmilliónyi né-
met lakos német sajátosságának nepjogi
fönartása s biztosításában fekszik. Ezen
szempontról a német helynevek s családne-
vek visszaállítását, a német egyházak s is-
kolok önrendelkezését, az erdélyi «univer-
sitiát» felújítását, a német nyelv egyenjogu-
ságát minden forgalmi intézménynél, szer-
ződészerűleg kikötni kell.» (12. 13. la-
pon.)

No hát ez az ábrándozás még az ugorka
időszakában is oly örültség, hogy sajnálunk
lehetne elmebeli lehangolása miatt a mi szövetsé-
ges szomszédunkat, ha nem tudnók, hogy
nagyobb gazember, mint a milyen bolond.

Csak igazsága van Petőfinek:

Mégis hunczut az a német,
Az Isten-nyila útné meg!

H I R E K.

* **A debreczeni csata évfordulója.** —
A főiskolai Magyar Irodalmi Társulat szüidei
választmányja niven a régi szokáshoz, kegye-
letes hazafias ünnepet fog rendezni augusztus
2-ikán, a szomorú emlékü debreczeni csata
51-ik évfordulóján. A szüidei választmány
már megálapította az ünnepély programját,
mely a következő:

Gyülekezés a városháza udvarán délután
4 órakor.

Indulás fél 5 órakor.

Irány. Piacz utca, Hatvan utca, Bethlen
utca, Nagymester utca.

Az ünnepély műsora:

1. A városi dalárda éneke.

2. Szaval Oláh Gábor.

3. Énekel a Petőfi dalkör.

4. Beszédet mond N á n á s y Lajos
theologus.

5. A munkás dalegylet éneke.

6. Balogh Gyula hazafias költeményt
szaval.

7. Az ácsifjuság dalkörének éneke.

Az ünnepélyen testületileg vesznek részt
az 1848—49-es honvédek, a függetlenségi párt
és kör az ipartársulatok. Képviseltetni fogja
magát azonkivüi Debreczen városa is.

* **Az osztrák császár képe a bün-
ügyi osztálynál.** V é g h Gyula tb. főka-
pítány szobájában ő felségének Ferencz
József magyar királynak egy 1854-ben
készült arcképe van. Annak a szomorú
időnek a maradványa ez, a mikor nem
volt a magyarnak sem koronás királya,
sem alkotmányos szabadsága. A kép lo-
von ulve ábrázolja ő felségét, ezzel az
aláírással: „F r a n z J o s e f k a i s e r
ö e s t e r r e i c h“ Ez az arckép való-
színűleg valamelyik Bach korszakbeli
hivatalnok szobájából került a rendőrség
hivatalos helyiségébe. Ugy látszik éveken
keresztül nem akarták észrevenni, hogy
a kép magyar hivatali helyiségbe nem
illő, mert oda egyedül Ferencz József
apostoli királyunk arcképe helyezhető
el. Különösen Végh Gyula osztályfőnök
uron csodálkozunk, hogy nem tett lépé-
seket a kép kicserélésére. Mert nem
hiszük, hogy volna Magyarországon még
egy másik hivatal, ahol az osztrák csá-
szár képének kell gondolkozóba ejteni
az embereket, vajjon Magyarországon
vagyunk-e? Különösen feltűnő ez Deb-
reczenben, a magyarság emez erős vá-
rában! Elvárjuk Végh Gyula urtól hogy
gyorsan intézkedik a képnek kicserélése
iránt!!

* **Dr. Galánffy János budapesti al-
ügyész.** A debreczeni királyi ügyészség egyik
érdemekben gazdag alügyészét dr. Galánffy
János, a mint azt a hivatalos lapban olvas-
suk, az igazságügyminiszter a budapesti
ügyészséghez helyezte át. Dr. G a l á n f f y
János kedvelt alakja volt Debreczen társadal-
mának. Mint kitűnő képzettségű jogász a
debreczeni ügyvédek és bírók előtt örvendett
igaz tiszteletnek. Sajnálattal vő-zünk tudomást
eltávozásáról, másrészt pedig őszinte örö-
möknek adunk kifejezést a kitüntetésért.

* **A polgári biztosi állás betöltése.** —
A holnaputáni közgyűlés egyik legfontosabb
tárgya lesz a megüresedett polgári biztosi
állás betöltése. Pályázó van elég, korteskedés
is folyik már javában. Ugy értesülünk, hogy
a megválasztásra legtöbb kilátása van V a d
a s Mózesnek, ki mint helyettes polgári biz-
tos működik régebb idő óta az I. ker. r. ka-
pitányságnál. Kötelességtudó, lelkiismeretes,
szorgalmas ember, megérdemelő az előlép-
tetést.

* **Az elegáns betörő.** Tagnapelőtt érde-
kes látványnak voltak tanui azok, a kik a
törvényszék környékén jártak. Szorbinczki
Lajost, a debreczeni betörő banda fejet kísér-
ték a rendőrség börtönéből ar ügyészség ren-
deletére a debreczeni királyi törvényszék fog-
házába. Szorbinczky ur nyugodt előkelőséggel
ballagott a fogház felől. Elegáns szürke nyári
ruhájában gondosan kötött nyakkendőjével,
hófehér vasalt ingével és divatos cipőjével
inkább látszott vidéki földbirtokosnak, mint
betörőnek. A f o g h á z b a n azután lehuzták
róla az elegáns tolettét, s rabruhát adtak rá.
A törvényszék előtt már a daróc gunyában
fog megjelenni.

* **Zsebtolvajlás.** Ma d. e. a piacon
apróbb bevásárlásokat végezett Nagy Józsefné.
A zöldséges kofák közt járt-kelt és épen fizetni
akart valamit, a mikor meglepő tapaszta-
lat, hogy pénztárczája eltűnt. Valamelyik ügyes
zsebtolvaj szépen elemelte. A megkároított
asszony az esetről jelentést tett a rendőr-
ség bünügyi osztályánál.

* A befekettített villám. A mult zivatar alkalmával megirtuk, hogy Berecki Tópor apátii lakos háza villámcsapas következtében leégett. Komádi levelezőnk írja, hogy az ügyészség nyomozást indított e tárgyban, mert oly jelentőségek fordultak elő a tűzvész alkalmával, melyek arra mutattak, hogy nem is az istennyila volt a hibás, hanem valakinek a bűnös keze. A nyomozás folyik. Ki van ugyan derítve az a tény, hogy a kérdéses időben nem csapott le a villám Apátiban, de még az nem derült ki, hogy kinek állott érdekében a villámot befekettíteni. A vizsgálat azonban erre nézve is eredményt ígér.

* Angelotti nyári mulatójába megint kiváló tagok érkeztek. Két komikus műkerékpározó van itt, a kik ma lépnek fel először s a kik valóban bámulatos mutatványokkal lépnek elé, azonkívül megérkezett Kósa József operatőrnek, ki mint kitűnő angutanzó bemutatja, hogyan lehet a saját hegedű szólóját a csalódásig hű gordonka hangutánzásal kísélni. A mulatóban, hol a derék igazgató fadózása folytán valóban kitűnő tagok működnek közre, nagyon érdekes estét lehet tölteni. Érdekes, hogy tegnap este Lovewett o altábornagy, a ki az előadást végigmezte, adjutánsával Scharritz Ernő naggyal elismérését fejeztette ki Angelotti előtt a kiváló műsoráért.

* Éhínség Indiában. Madarasi konzulátusunknak most érkezett jelentése melyen megdöbbentő képet vázol a kelet-indiai éhínségről és a képet még ijesztebbé teszi az a körülmény, hogy a szerencsétlen országnak, melynek már három éven át nem volt termése, most ismét csak silány termése lesz. A jelentés május haváról szól és először is azt emeli ki, hogy május hónapban át mindvégig rendkívüli forróság uralkodott. Némely napokon a hőmérő 107 fokot mutatott (F.), egyes vidékeken 112-öt, sőt a déli vidéken 117-ot is volt a hőség. Csapadék igen gyéren volt, pedig az ég napokon át be volt borulva, a mi még fojtóbbá tette a levegőt. Legagasztabb jelenség az, hogy a vízhiány egyre terjed és az indiai népet a kopialás mellett még a szomszág is gyötéri. Zanzibárból és Mauritiusból kedvezőtlen jelentések érkeznek a Monsoon állásáról. Ha a várt eső még soká késik, akkor ez év végén Indiában olyan katasztrófa fog bekövetkezni, a melyre tán nem volt példa a világtörténelemben. A Himalájában elkészt a havazás és így immár a negyedik inséges év fog bekövetkezni. Eddig a mezőket csakis a folyók és kutak közelében lehetett bevetni. A kormány inséges-munkákkal akart az éh zó népnek keresetet szerezni, de ez lehetetlenné vált, mert a munkabélyeken, ahol 10—12,000 ezer ember verődött össze, a rossz élelmezés, a rossz víz és a hiányos egészségügyi berendezések következtében kiütött a kolera, mely ezrivel szedte az áldozatokat.

* Czukrasz a dilemma előtt. Egyik krajczáros lapban olvassuk az alábbi nyilatkozatot:

Nyiltér.

Tisztelt Rivézi czukrasz ur felhivatik miszerint szombaton este ott levő két vendége és közte keletkezett incidens meg nem történtnek nyilatkozta, mert máskülönbben a hiányzott es félreértés okát képező 3 darab sütemény erejéig piszkos és szemtelen embernek tekintik.

1900. jul. 22.

Garzó Sándor,
Sziklai Endre.

Ez a kis nyiltéri közlemény új irányt jelent a nyilatkozatok terén. Ezekután a tisztelt elloenteleket piszkos és szemtelen embereknek fogják deklarálni egy pofon, egy ezüstkanál, egy papucs, egy pásztoróra vagy öt krajczár erejéig.

A diszkvalifikáltság fokai lesznek: első rendű, vagy krémes téztás, másodrendű vagy dobos tortás diszkvalifikáltság s így tovább. Szabadságában áll mindenkinek ezt pénzértékben is kifejezni. — Annyi bizonyos,

hogy Rivézi czukrasz ur dilemma előtt áll. Vagy 6 marad piszkos 3 drb. téztás erejéig, vagy a 3 drb. téztás marad piszkos az 6 erejéig. Vagy tudja az ördög hogy lesz. — Az ember még nincs benne az új valutájú lovasgasságban.

* A Gyulai Othello. Megrendítő családi tragediáról értesít bennünket gyulai tudósítónk:

Leelössy József odaváló jómódu földbirtokos tegnap delután féltékenységből kétszer rálött fiatai, szép feleségére és aztán saját halántékára fordította a gyilkos fegyvert s az első lövestől találva holtan rogyott össze.

Mintegy tíz évvel ezelőtt vette nőül Leelössy József feleségét, Muzsei Annát, mivel azóta boldog családi életet élt. A férj rendszert a pusztán tarózkodott, mialatt az asszony a városban végezte a háziasszonyi teendőket.

Néhány hét előtt feltűnt az asszonynak férje különös magaviselete. Hozzáte hazajött a pusztáról zsörtölődött s a legutóbbi napokban már tettelegességre is került a sor férj és feleség között. A férj hűtenséggel vádolta az asszonyt s ez az oktalán vad annyira elkésztette az asszonyt, hogy szó nélkül otthagya az urát s édesanyjához költözött.

A férj, ki különben rajongott nejeért, mindent megkísérelt, hogy feleségét még egyszer magához édesgesse, de az asszony már félt az uratól, aki exaltált állapotban már egyszer fegyvert fogott rá. — Azonban a férj esdeklésének engedve, visszament ismét az urához.

E hó 19 én este a pusztáról megérkezett férjnek látszólag igen jó kedve volt s az őt szívesen fogadó asszonynak még a kezét is megcsókolta, amit különben nem szokott megtenni.

Egy óra mulva három hatalmas lövés zavarta meg a házbellek nyugalmát s a behorogó lakók a földön fetregve találtak meg a két szerencsétlent. A férj meg a kkor szorongatta a füstölő fegyvert elérőlenedő kezében. Az asszony on egy papirdarabka feküdt melyen a pár szó alatt: »Meghaltunk mert szerettünk.«

* A ki olcsón akar venni borból pénz, szivar és dohány tarczát, sakk, dominó, sétabot valodi ezüst és ébenfaból, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zarral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tajak pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Schwartz Daniel dohányzó eszköz különlegességei üzle ében a Bika alatt.

* A Ferencz József keserűviz nemcsak hogy Magyarországon a legelterjedtebb, hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyet foglalja el. Ajánlatos csakis Ferencz József keserűvizet kérni és nem budai, vagy egyéb elnevezést használni, mert több csékely értékű viz csalódásig hasonló vignettakkal jön forgalomba.

Színház.

Püspöky Imre jubileuma. A mi volt derék öreg színészünekek, Püspöky Imrének nem adatott meg az alkalom, hogy a debreczeni színházban bucsuzzon el attól a közönségtől, mely öt éveken keresztül szerette s halmozta el az elismerés jeleivel. Itt szünetidőző kollegái adtak meg a módot a bucsuzásra. A veterán színész ma este a Margit-fürdő dísztermében rendezendő hangversenyen mond »Isten áldjon!«

Nem kell nekünk meltatni az öreg művész érdemeit. Ismeri őt jól a közönség. Epen azért hisszük, hogy mentül nagyobb számban siet megjelenni s emlékezetessé tenni neki azt a napot, melyen veglegesen megvalik a világot jelentő deszkáktól.

A hangverseny este 8 órakor kezdődik. A nagyterem hűvös, úgy hogy a közönség a lelkényelmesebben fogja élvezni úgy a színelőadást, mint a hangversenyt.

Follinus Aurél szerződtetése. Follinus Auréllal, a kolozsvári nemzeti színház vezető igazgatójával — mint értesülünk — tárgya-

lásokat folytat Komjáthy János a debreczeni színházhoz való szerződtetése tárgyában. — Örömmel regisztráljuk e hírt s óhajtanánk tartanánk Follinus és Komjáthy közötti megállapodást, mert ez színházunkra nagy nyereség volna.

A kánikula.

— Egy jó riporter jegyzeteiből. —

A hőségtől elborult elmével ballagtam 11 óra tájban rendes napi riportomra. Azaz csak szándékom volt ballagni, mert utközben egy merész kanyarulattal Kopeckzy hős hajlékába tértem be. Mi nekem egy két hírt megszerkeszteni? Nagyszerű. Hát nem azért vagyok e ujságíró!

Hozza is fogtam. A hetedik pohárnál eszembe jutott Balogh János. Hjal önök nem ismerik a Balogh Janost? Lehetetlen. Átlag veve egy évben 24-szer estem le a Hatvan-utca végén szekereiről, átlag egy évben 24-szer jön le a bőr bal-arczáról, s átlag egy évben 24-szer folytatta utját mind en baj nélkül. No kérem. — Csinaljunk csak egy kis statisztikát. Három év óta vagyok riporter. Három év alatt háromszor huszonnégyszer, tehát hetvenkétszer esett le Balogh János és mindig a bal arczára. Ez már igazán sok. A nyolczadik pohár sörnél beláttam, hogy az idér már felbaráti kötelességem Balog Jánosnak jobb keperől huzni le a bőrt. Ugy is tettem. Ez volt az első szenzációim.

A tizedik pohárnál eszembe jutott a második szenzáció. Tekintve a kánikulát semmi lehetlent nem láttam a következőkben: Tegnap delután a nagyerdei Dobos pavilonban egy tisztességes, apaordas jelent meg. Szőre rövidre volt nyírva s bal lábában egy legyezőt szorongatott. Letelepedett az egyik asztalnál s jeges spritzert rendelt. A különös és ritka vendéget kiünó tisztelttel fogadta Markus ur, de mikor észrevette, hogy az ordas mosolygó ábrázattal meregeti végig telt termetét, nagy gyorsasággal elfuott. Az érdekes vendég ki-küldött tudósítónk szerint három spritzert fogyasztott el, azután fizetés és feltűnés nélkül eltűnt a nagyerdő sűrűjében.

Meg egy:

Lapunk egyik jó barátja Lange Adolar tegnap beért egy pohár söre a Bika. A szerencsétlen fiatalember elfelejtkezett pohár söreiről mely előtte állott s mely a nap izzó sugaraitól már egész a forrponig volt felhevítve. Egy hatalmas lendítés-el kiürítette a pohár tartalmát, amely összeeggette a nagyreményekre jogosító fiatal torkat. Ajulásából a fizető pioczer ama nyitkozata terítette magához, hogy nem kell fizetni a söreért ekkor ruganyos léptekkel tavozott.

Ime kérem, még jó formán fel sem fogtam, már is látom olyan szenzációt röptek világá, a milyent meg nem termett ez a hitvány ugorkaszegzon.

Janos! — a tizennegyedik pohárral, de gyorsan!

Felemelt fővel vonultam be a szerkesztőségbe.

Van hír?

— Hát persze hogy van!

— Lehetetlen?

— Tessék! s átnyujtottam 3 darab szenzációm.

A szerkesztő vizsga szemekkel nézett rám.

— Szent ön vagy örült?

— Kérdezze meg szerkesztő ur Dru José Echegaraytól!

— Vagy be van rugva?

— Nem...

— Nem...? — s a következő pillanában ki lettem rugva.

Kemil.

U i. Egy igazi fenomenalis, p ramidális szenzációt kifejejttem: D. e. kifejttem a söreimet.

Barbárság!

Irta: **Gondy Károly.**

A kínai akrobaták meg a régi jó viszonyok között rendszeren azon leghumánusabb mutatóvanyóval bemutatkoztak; hogy deszka falhoz támasztott embert úgy körüldobáltak hegyes késekkel, hogy tisztán az éles körvonala marad, midőn az ember a kések alól kibontakozott. Ilyenkor nem csak a biztos célzó ügyességét, de a czelpontnak kiállított hidegvérűségét is megcsodáltuk. Komáromy Gyuri a dús gazdag gentryről is azt állítják, hogy a szivart száz lépésnyire kilötte a szivó szájából.

Most, hogy az idők gyorsan változnak, a kínaiakat is sodorja a forgó szél: könnyen megesis, hogy kabai legény átszállingózik a nagy mennyei birodalom falán, daczára, hogy Kabán nem járt kínai, sem japán.

Most hat a kínaiak úgy dobálják a kést, hogy valamennyi az idegen legény testébe talál és a kínai fal sértetlen marad. Ők mindenre el vannak szánva, mert nem engedik, hogy falhoz támassza őket a vén Európa, midőn már negyven év előtt vasutjak volt. No, ez már czéludatos barbárság egyrészt; de másrészt, miért tolakodik a nagy fal elé az idegen hatalom? . . . Hát bolond volna, ha nem fordítana ilyenkor a mestersegen. Ezt a csufaságot Csifu nem tűrheti magán, és a szövetségesek ábrándja könnyen válhat fucscsi-ra.

A kínai annyira gálánt, hogy nem oktan állatokkal, de okos emberekkel hordatja magát. Ezek el nem ragadnak és a legkisebb intésre megállanak. Ha mi európaiak a tenyerükön hordjuk az asszonyt, — persze otthon és nem a bálba — kivált ha piczi a lába és nagy a czoplja, miért is jarna gyalog a vas-czipőbe kenyisz redett kínai nő? Ez igazán barbárság lenne, a miért könnyen megtamadtatna a művet Európa Kínát. Hej! mindég casus belli volt az udvariatlanság! . . . de hát nem lehet mindenki udvarkepes, hogy ezt a diplomaciai mesterséget elsajátíthatná.

A mult héten egy árván maradt gyermek siratta anyját a fénykép-kirakat előtt. A képet a jó anya kevéssel halála előtt készíttette, de a kiváltásban megelőzte a »Kegyelet.« A fényképész megtudva e megrendítő esetet, rögtön megajándékozta ez ereklével a szegény leányt.

Hát ez igen szép és igen olcsó meglepetés, ha nem volna oly reklámizú. A legcsekélyebb jótétel csak hála kötelez, hát anyját újra élve látni mily boldogító pillanat? ! . . .

A singhapoori elefánt, mely különben olyan állat, nem így hálalta meg azon mélyen elszomorító látványt, hogy egy zongora kirakatban felismerte a billentyűkről édes szülői agyarád. Ettől megdöbbenve annyira szivere vette a kegyeleti visszaélést, hogy izzé-porrá tört a kirakatot és (a hátára) szedte ormányával sorra a zongora fehér fogait.

Az elefánt nem volt barbar, csak fájdalom más módon nyilatkozott. Hát a ki fájdalom megőrül, máskép cselekszik? . . . A zongora gyászos volt a barbar, ki clavisnak felhasználta e drága csont erekljét; nem is arra való, hogy vele kikalapáljuk a yankee-Toodle-t.

Barbar az is, ki hiúságból adakozik. Nevét valamennyi lapban meghurcoltatja. Milyen parányi a dicsőség értéke így felaprózva: Azt mondják, hogy a bal kéz ne tudja, mit művel a jobb és viszont. Hát ki négykézre játsza dicsőhymuszait, nem fűlértő barbárság? ! . . . A szövegtelen dal, mely keblünkben kél és lassan elenyészik, a néma dobogása: ez szivünknek legnemesebb megnyilatkozása. Mit az érzés a lejtőn fölfelé hord, azt a vissza menetben, lassan feledni kell. Azert adná a jótételment, hogy idővel, kamatot végy a nyomoruságon? ! . . .

Volt városunknak egy nemes szivű orvosa, ki a szegény páciensei számára ritkán irt patikai vényt, erszényét nyitotta, midőn maga előtt látta a nagy nyomort.

— Nem orvosságra, de jó huslevesre van szüksége — e szóval nyújtá a jó öreg a pénz segélyt.

Még hozzá tette:

— Nehogy e pénzt egyébre költse, a csonttal holnap beszámol.

Még hetek mulán is ismételtette a beteggel a friss huskivonatot, míg a beteg a maga lábán köszönte meg az orvos páratlan jóságát. Isten áldása és a beteg ezer halála lebeg a sirhanja felett. Sirkőven ez áll: Itt nyugszik — dr. Kmetthy!

Barbar orvos, ki betegeitől a diagnosis előtt honorariumi előleget ker, vagy a felgyógyulás után váltót követel. Talán az a csunya szó; orvos tőlük eredett? Miből fizessen a szegény munkás, ha nem adja vissza erejét, munka kepeségét?

Volt olyan orvos is, ki a fuldokló patiens torkából ki nem vette előbb a szálkát, míg az őt forintot le nem tette az asztalára.

*

A szegény betegeket most már hála az égnek! a nemes város gyönyörű kórházában ápolatja.

E napokban is egy anyaszív szorongva sietett nagy beteg gyermekével a közel kórházi orvoshoz, De csodák csodájára! az anyának nem volt »két forintja«, nem tudta szegény, hogy anyai a taksája ! ! . . .

A szegény anyja most is futkos a két forint és vele a segély után. Gyönyörű állapotok!

*

Ugyan mit csodálkozunk a Kínai barbárságon, — ha mi európaiak neveljük meleg ágyon? ! . . .

CSARNOK.

Részlet a borszéki életből. Zsivány pecsenye.

Közl: **Smilovits Mihály.**

I.

Harminczan indulunk el 7 kényelmes landauer-kocsin Szász Régenből Borszék felé. Fáradtan és összetöröten az éjjeli utazásból érkezünk meg reggel 7 órakor Szász-Regenbe még sem jutott eszébe egyikünknek sem egy-egy perczre bobiskálni. A minden lépés nyomon előforduló természeti remekművek kényeztettek bennünket fejünket jobbra balra forgatni. Bartságos kocsisunk, a bő boriaváló reményében magyarázgatta a legérdekesebbeket. Ez itt a Bankár, amaz rablóvár, amannak pedig csak oláh neve van, mit mi alföldiek természetesen nem érteünk, magyarral fordítva, mivel nők is utaztak velünk, szegyelte magát és így még most sem tudjuk annak a szépségnek a nevét, melyet szegény magyarral fordítani. Egész notest írkáltunk tőle a furcsábbnál furcsább neveikkel.

Ilyen, ahol lovakat váltanak, izletes magyaros ebéd alkalmával ismerkedési lakomát csaptunk, megbeszéltek, hogy Borszékeo mindnyájan ugyanegy vendéglőben fogunk étkezni.

Meg is tartottuk szavunkat. Néhány szomszédos asztalt elfoglalván megrendeltük az ebédet. A vendéglős saját leányai hordták azt fel. Ifjabb himnemű tarsaink közül nem egy inkább a hordozókba harapott volna, mint az izletes, házilag készített etkebe; de a milyen nagy szó a »muszáj« éppen olyan a »nem szabad«. Nagyon jól esett a leves. Hozták a húst, mindnyájan megrökkentünk a nagy adagon, tudtuk, hogy még két tállal étellel kell megbirkoznunk, de hallgassuk hadd gondolják, hogy mi otthon tisztességes emberek vagyunk. De

egyik társunk, kortes lehetett otthon, nem birta szó nélkül hagyni, feláll és hivatja a vendéglőst. Mi többiek azt gondolván, hogy tősztozni akar, magunkban már hangoztattuk az »elállt«, hisz mi tudni jöttünk ide, nem tősztozunkal kiroztatni magunkat. Csak akkor csilapodtunk le, mikor elhagyta a rendes bevezetést, hogy »szállok az urhoz«; de azért oly szép dicőt mondott a vendéglősnek, hogy attól tertottunk, hogy kiadják az utunkat. Hogy minek néz ő bennünket, nagybélűeknek, telhetetleneknek? Azt gondolja talán, mivel a mindennel bővölködő alföldre valók vagyunk, annyit eszünk, mint az eszkimók? stb. A vendéglős mosolyogva, szó nélkül távozott, elvitte a panaszoit húst, helvette fél annyit, nézetünk szerint rendes adagot küldött. Nagyon jól esett az ebéd, kifizettük az arát, a mely adagokint 70 kr tett ki és jóllakva, jókedvűen lakásunkra mentünk, kipihenendő az ebéd fadaralmát.

Csak az a cinicus mosoly nem akart ki-menni fejünkől, hiszen ha mi náunk lehvjuk a vendéglőst vagy pinczert, az bapákban áll, nem mer mosolyogni. Harom napig meg voltunk égedve vendéglőnkel, nem bosszantottak nagy adagokkal.

Negyed napra, mikor tudónk a velünk hozott, porral telt levegőtől megszabadult és helyette a borszéki tiszta, élny és ozondus levegővel tele szivta magát; mikor gyomrunkat a borszéki asványvizek királyaiat kiöblítettük: farkas étvágygyal ültünk az asztalhoz. A vendéglős a rendes adagokat hordatta fel, de mi bizony kétszer annyit is fogyasztottunk volna el. Nem mertünk panaszkodni; de végre is a mi szónokunk, a volt kortes, ki bizonyára megszokta az egyik nézetéből a másikba átcsapni most is neki batorkodott és először bocsánatot kérve multkori felszólalásáért, előadta általános javulásunkat és abbeli ohajunkat, hogy alávejük magunkat a nagyobb adag elkötése büntetésének. Vendéglőstünk megint mosolygott és mysolyogva magyarázta meg multkori mosolygását, ő tudta, hogy ez lesz a dolog vége, megszokta ő ezt már. Csak hogy ez alkalommal nem segíthet rajtunk, mivel nem készült többre, de délután 4 órakor ki fogja pótolni egy kis zsivány pecsenyével a szabadban. Részint éhség, részint kíváncsiságból pontosan jelentünk meg.

II.

Azon tisztelt olvasók kedvéért, kiknek nem volt alkalmuk a zsivány-pecsenye elkészítést tapasztalni, leírom, hogy hogyan készült az: Jó gazdánk ki vezetett bennünket egy sűrű fenyevesekkel bekerített kisebb térségre, ott kiválasztottunk 2 egyenes fiatal fenyfát, — itt a vendégnek minden szabad — azokat a galyektól és keregtől jól megtisztítve és meghegyezve hozzá fogtunk a fagyűtéshez. Élünk a szabadsággal és a legközelebb álló fakat fosztottuk meg ágaitól. Gazdánk most egy szép debreczeni asszonyt nevezett ki rendezőnek, és a mi asszonyunk teljes mértékben megfelelt a ráruházott tisztségnek. Mindenkinek tudott valami fogalkozást adni. Gazdánk most elővett egy tartályból néhány jó kővér báránynak a húsát egy nagy rakas vereshagymát egy jókora z-acsko paprikát. A főrendező rendelkezése a társaság nő tagjai a húst darabokra, a hagymát karikára vágta és ezeket felváltva a nyársakra tűzték. Mi férfiaknak a tűzrakás jutott osztályrészül; de akárhogy erőlködünk, próbálgatunk, a mi tűzünk nem akart égni. Nőtársaink már különböző megjegyzéseket tettek ellenünk, míg szerencsénkire odavelődött egy szál cigány hegedűjével, a ki megmentette becsületünket.

Az egy szál cigányt ugyanis lefektettük a tűz mellé s megparancsoituk neki, hogy huzzon a tűznek egy keserves nótát; cigányunk egy oláh nótába fogott, de bizony a mi tűzünk megátalkodott maradt, valószínűleg nem értette, mert itt a székelyek, nyelvünk a derek őrei, Romania közvetlen közelsége daczára egy szót se értenek az oláhból és így biztosan a fák sem. Most rázendített egy tüzes csárdásra és lass csodát! a tűzünk egyszerre lobot vett, hogy attól tartottunk, hogy az ég is kormos lesz.

Négy emberünk forgatta a nyársakat, a cigány huzta, két hurja el is szakadt, de nem engedték, hogy másokkal pótolja attól való félelemből, hogy tűzünk elszökik. Végre egybeolvadt hus, hagyma és paprika, rózsaszint váltva. Addig a lányok már terítettek, fatányérok és favillákkal, mivel ilyenkor ez a szokás, nagy ga mada ugorka-salátát készítettek és hozzá fogtunk a lakmározáshoz. Sok volt a hus, bagyma és ugorka, annál nagyobb a mi étvágyunk, háromszor annyit is kőltőtünk volna el. Mindnyájan megesküdtünk, hogy hogy olyan jót még nem ettünk. Előkerültek a boros üvegek is és oly jó kedvünk támadt, hogy mikor az egy szál cigány fiu, a brugós valahogy meghallotta a tyja repedezett hegedüjének a hangját és ő is ott termett; neki rugaszkodott az egész társaság, apraja, nagyja, ifja, véne, úgy hogy a kinek labbelije nem állott szilárdan a lábán, az úgy repült, mint mikor minalunk a pajkos suszterinasok a levegőbe rugdossák a papucsoikat.

De mint semmi sem állandó e sárgolyón a mi mulatásunknak is véget vetett a késő, est. Kibékülve gazdánk nyugalomra tértünk; de álunk is zsvány-pecsenye, cigányzene, és táncz volt, úgy hogy reggelre mindnyájunknak a takarója a földön hevert.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdaság jövője.

Nem utolsó élvezet kutatni, sőt kihüvelyezni azokat az új irányokat, melyekben egy oly nagy multu s hisszük, nem kisebb jövőjű nemzet, mint a francia, elindul, hogy a régihez új eredményeket tűzve, maga után vonzon másokat is. Különösen hasznos feladat ez, ha látjuk és érezzük, hogy nemzetünk jövője is főleg attól függ, vajjon miy mértékben képes a nyugatról jövő lökésnek engedve, osztozni abban a lelkesülésben, melylyel németek és francziák az új, vagyis inkább csak felújított földadatoknak hódolnak és lélekemelő fáradozás, ha meg van rá az alkalom, hogy nemzetünket ebbe az irányba áttéríteni segítsük.

Maguknak a nemzetek vezető fislainak sincs meg mindig az az attekintésük, hogy az emelkedés összes tényezőit együttesen fölkarolva tegyék erősebbé, hatalmasabbá és gazdagabbá nemzetüket. Még sürűbben megcsik ez kis nemzeteknek természetesen szerényebb képességű vezetőinél. Ez a tény t-szi nemcsak szükségessé, hanem szinte kikerülhetetlenné azt a reakciót, mely haladó nemzeteknél időnként az egyoldalú iránynyal szemben beáll.

Nyugaton a század elején, nálunk a XIX. század utolsó tizedeiben az iparnak szinte csodálatos föllendüése, a gazdaság és hatalom, mely ebből fakadt, csaknem az egész művelt világban háttérbe szorította a gazdaságnak legrégebbi és legbiztosabb forrásait, a földművelést, mely ily módoon, a harmónikus fejlődésnek és a nemzeteknek nem kis karára, a második, sőt harmadik sorba került, quantité négligehetőre csökkent le.

De ez a helyzet, ellentétben lévén a dolgok termézetes rendjével, nem tarthatta magát a dolgok mai állását nézve, méltán elmondhatta Méline, a párisi kongresszus megnyitásánál, hogy soha erősebb figyelem és őszintébb rokonérzés nem fordult a haladó nemzeteknél a mezőgazdaság fele, mint napjainkban.

A párisi kongresszusok közül azoknak, melyek ide vágnak, földadata az volt, hogy kijelöljék a haladás útját és biztosítsák a mezőgazdák részére a fejlődést, más foglalkozási ágak jogos érdekeinek sérelme nélkül.

A termelés fokozása, javítása érdekében az elmúlt században több történet, mint valaha, de nem biztosítottuk a basznót a termelőnek azokért a fáradozásokért, melyekkel a haladást meg kellett szerezni. A közel jövő egyik legsürgősebb, legéletbevágóbb öladatává tehát a mezőgazdasági termékek eladásának kereskedelmi elvek szerint való szervezése s e célból egyöntetű elvek szerint működő értékesítő

szövetkezetek teremtése, s mindezek koronájául az egyes nemzetek gazdáinak főleg a németek által sürgetett állandó és életerős szövetsége lett. Ennek érdekében a franczi Passya kívül Lobkovitz herceg, Arnim és Roesticke, valamint Károlyi Sándor gróf is fölszólltak és biztosították támogatásukat.

A kiviteli jutalmak tekintetében a kongresszus a jelen állapot fentartása mellett nyilatkozott, mind a mellett nem tudta meggátolni a kamarának azt a határozatát, mely szerint jövőre a kivitt buza után métermazsánként hét frank jutalmat fognak fizetni. A papiros buza kérdésében a kongresszus radikális álláspontot foglalt el.

Zselensky gróf fölszóllalása s Passyn javaslatára a buzavál üzöt játéktól megvonnakívánja a civilizjogi szankciót és kimondá a bürzék reformjának szükségességét. Foglalkoztak ezenkívül a vizek hasznosításával, az állategészségi politikával, valamint a gyarmati mezőgazdaságnak rank nevezé kevés jelen ősséggel bíró, de érdekes kérdésével is.

A szövetkezeti ügyeket egész s-ara tárgyalta a küön kongresszusoknak s a nálunk e téren elert eredményeket Mailath József gróf egy rövid, de érdekes füzetbe foglalva ismertette meg a világ minden részéből összegyűlt bajtársakkal. Főotós kérdéseket bolygatótt meg a földbirtok érdekeiben összehívott kongresszus, mely nem csupan az eladósulás problémájával foglalkozott, hanem tárgyalta a kis- és közepbirtok szaporítására és főtartására egyes országokban tett intézkedések céljelerőségét.

Hazánk ugy itt, valamint a Versaillesben tartott küön kongresszuson is képviselve volt s a magyarság szinte tömeges részvételén kívül nemzetünknek ugy a megjelentek egyéi és társadalmi sulya, szakértelme, valamint az 1896-ban nálunk tartott nemzetközi gazdasággongresszusnak minden oldalról méltányolt eredményei is biztosították a rokonérzést és elismerést.

Az összetartás és tervszerű együttműködés szüksége a párisi ő-szejövetelne: az érdekeltekre nevezé legbecesebb eredménye. E tekintetben oly erős áramlatot sikerült teremteni, hogy maguk a francziák, a régi gyűlölséget feledve, nem egy esetben meghajtották a zászlót a németek előtt, helyeseknek es kívánatosoknak mondvan ki azokat az eszmeket, amelyek szerint a német agrarpolitika formálódik es méltányoltak azokat a törekvéseket, — a melyekkel az eddigi eredményeket elerték.

Ez, azt hisszük, általános politikai szempontból sem kis sulyu eredménye a lefolyt kongresszusoknak.

Budapesti gabonatözsde.

Jul. 24

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Buzza	kilos	Ár 100 klg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtg	
Tiszavidéki	76	7.10	7.35	07.75—07.95
"	77	7.15	7.40	07.80—08.05
"	78	7.30	7.60	—
Fehérmegyei	79	7.40	7.65	07.80—08.90
"	76	7.05	7.30	08.05—08.25
"	77	7.10	7.35	—
"	78	7.25	07.40	08.90—08.95
Pestvidéki	79	7.30	07.45	07.85—08.05
"	79	6.90	7.10	07.90—
"	76	6.95	7.25	07.95—07.95
Bánsági	78	7.10	7.40	7.80—08.10
"	79	7.20	07.45	0.90—
"	76	7.20	07.4	—
Bácskai	77	7.25	7.45	—
"	78	0	—	—
"	79	0	—	—
"	0	—	—	80
"	0	—	—	81
		Min. hekt.-ben		Arkilogram
Rózs elsőrendű	uj	70—72		6.45 6.65
" másodikrendű	"	—		6.25 6.40
Árpa takarmánynak	"	60—62		5.90 6.10
" égetni való	"	62—64		5.60 5.80
" serfőzdei	"	64—66		0.00 0.00
Zab	—	39—41		5.35 5.45
Tengeri bánsági	uj	—		5.60 5.85
" más nemű	"	—		0.00 0.00
Repce bánsági	—	—		—
Köles	—	—		5.— 5.30

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Jul. 23. Magyar elsőrendű Öreg nehez (paronkint 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép pkint 300—400 kg. sulyban — kr 320 kilog sulyban Fialat közép (paronkint 251—320 kg. 50—15 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 45¹/₂—50 krig. Szerbiai: Nehez pkint 260 kg. sulyban 48¹/₂—49 krig.

Sertés létszám: 1900. évi Jul. hó 21. napján volt ke-zlet 42965 darab, Jul. 22. felhajtott 922 drb. 1900 Jul. 22 an elszállította ott 415 db. 23-ara maradt 42702 drb. A sertésüzlet irányzata lanyha.

Dr. VARGA EMIL

városi ker. tiszti orvos.

Főreáliskolai orvos és középisk. egészségtan tanár.

GYERMEKORVOS.

Lakik: Széchenyi-utca 26 sz.

Rendel: d. e. 8—10-ig. d. u. 2—4-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főpost. mell-tl. 10.

Ügyes ügynök magas provisió mellett állandó alkalmazást nyerhet. Czim a kiadó hivatalban. 18.

Czimbalom ócska, jókarban lévő. megvételre keresetik. Czim a kiadóhivatalban. 17.

Bor, kiünő minőségű 120 hectoli er-er melléki bor, nagyrészen bakar és rizling, nagyban eladó Darabos utca 59. (24.)

Tanuló, jó hazból való vaskereskedésben felvétetik.

Hegedü órákat óhajt venni egy középiskolai tanuló. Czim a kiadóhivatalban.

2 Zala-Drill sorveő-gép, teljesen jó karban, feltűnő olesón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak 6.— és 6.90 jobb 7.75 finom 8.65 finomabb 10.— legfinomabb valódi brünni szövetből.)

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról es szolidságáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen es bérmentve. — Mintahú szállítáért jótállás. — Magánfelek előnyvel tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

Bikszádi gyógyfürdő melletti házamnál fürdővendégeknek **jó lakást és teljes ellátást, heti 10 forintért adok.** Anyakönyvvezetőség Bikszádon.

70 .906
1900 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V.924/4. V.2300/2—1900. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Balogh Istvánné és János és dr. Sárvány Gyula részére Keszler Jakab és neje debreczeni lakosoktól 660 kor. és 150 korona tőke, ennek esedékes kamatai és eddig összesen 189 kor. 22 fillér perköltség erejéig, 1900 évi május hó 2-án és június 12-én bíróilag lefoglalt és 1081 koronára becsült butorok, kalapok és egyebekből álló ingóságok **1900. évi július hó 27-én délelőtti 10 órakor** kezdetét veendő és előbb Kandia-utca 19 sz. alatt, azután Széchenyi u, 1 sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi jul. hó 9-én.

Sugár Gyula,
bírói kiküldött.

Nedves falak

gyökeres szárazzá tételét
elvállalja valódi természetes aszfalttal
LUKÁCS VILMOS,
beton, cement, tetőfedő és aszfalt vállalata
DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes
fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve
díjtalan felállítással, — egyéb építkezési
vastárgyak hához szállítással **gyári áron**
kaphatók.

A szüreti idényre pedig
minden külföldinél jobb és olcsóbb
szintén aranyéremmel díjazott, saját
gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari és háztartási gépek javítását is legutányosabban végzi.

Alkalmi vétel és tulhalmozott
raktár miatt

bámulatos olcsón

BESZEREZHETŐ

Ifj. Kovács S. czégnél

Kossuth-utca, I. Tkpéztár épület:

	Ezelőtt	Most
Czérna vászon Ia. 30 ról	9.50	6.—
Creász „ „	14.—	7.20
Hollandi „ „	11.—	6.50
Rumburki „ II. „	9.—	4.80
Gyöngy schiffon „	10.—	6.50
Creton „	11.—	6.—
Férfi cipők frt 2.25, 2.50, 2.80, 3.—		3.50
Női cipők frt 2.25, 2.75, 3.—, 3.25		3.50
Gyerm. cipők „ 1.— 1.50, 1.75, 2.—		2.50
Torna cipők fiuk részére frt —.75		—,85
„ „ női „	—,90	1.—
„ „ férfi „	1.—	1.10
Férfi Ingek frt	1.—	1.25, 1.50
„ „ redős frt	1.25, 1.50,	1.75
Alsó nadrág férfi frt	—,75,—,90,	1.05
Szatin es selyem Ingek 75 krtól feljebb.		
12 pár 5-szörös Manchetta 3 frt (mindenfacon.)		
12 drb 5-szörös galér 1 frt 80 kr		
Eső es napernyők rendkívüli választék 1 frttól 5 frtig		
Női ing Blouzok 1 frt 20 krtól kezdve		
„ harisnyák, kötött honi ipar 30 krtól kezdve		
Férfi „ „ 15 „		
Uti bőröndök a fürdő évadra óriási választékban		
Nyakkendők 25 krtól 1 frtig.		
Selyem férfi nyakkendők 1.50 krtól egész 5 frtig		
Férfi és fiu kalapok szalma kalapok 25 krtól egész 1 frt 50-ig		
Péztárczák, szivartárczák, fésűk, kefék, szappanok, illatszerek, inggombok stb. itt fel nem sorolt áruk bámulatos olcsón beszerezhetők a fenti czégnél.		

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszitett
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.